

Forslag til forespørgselsdebat om hvad vi kan gøre for at overkomme traumer fra kolonitiden? Hvad forventer vi, at Danmark gør?

(Inatsisartut medlem Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

Svarnotat

Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg takke medlem Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut, for at fremlægge nærværende forslag til forespørgselsdebat.

Det er Naalakkersuisuts overbevisning, at vejen til effektiv forsoning mellem Grønland og Danmark bygger på en fælles forståelse af historien og en gensidig erkendelse heraf. Hertil også, en proces, hvor berørte menneskers vidnesbyrd, erfaringer og livshistorier kommer frem.

Statsministeren, Mette Frederiksen, og Formanden for Naalakkersuisut, Múte Bourup Egede besluttede med en fælleserklæring den 9. juni 2022 at iværksætte en historisk udredning af forholdet mellem Grønland og Danmark. Udredningen skal dække perioden fra Anden Verdenskrig og frem til i dag. Den historiske udredning vil have fokus på at afdække de væsentligste politiske beslutninger, begivenheder og øvrige forhold, som medvirkede til at præge udviklingen af Grønland, forholdet mellem Grønland og Danmark eller, som fik konsekvenser for den grønlandske befolkning. Den historiske udredning skal forestås af uafhængige forskere, og vil rumme borgerinddragelse og offentlig formidling¹.

Beslutningen om at iværksætte en historisk udredning kan ses i sammenhæng med, at Grønland og Danmark sammen og hver for sig har taget skridt til at afdække og erkende historien – lige fra en undskyldning til Thule-boerne og flytningen af dem i 1953 fra daværende grønlandsminister Tom Høyem i 1985 til Naalakkersuisuts nedsættelse af Forsoningskommission i 2014 og Statsminister Mette Frederiksens undskyldning til ”eksperimentbørnene” i 2020.

Det er vigtigt for Naalakkersuisut at få gennearbejdet historien. Ikke så vi kan ”slå hinanden i hovedet”, men så vi kan lære af historien og erkende de store personlige omkostninger enkelte mennesker og samfund har haft, og på den baggrund komme videre.

Naalakkersuisut vurderer, at både processen relateret til og de kommende resultater fra den historiske udredning samt fra andre forskningsprojekter, herunder eksempelvis undersøgelse af ”spiralsagen”, udgør væsentlige bidrag til at kunne forsones os med fortiden. Desuden er de også afgørende i forhold til at nedbryde fordomme og at skabe forudsætningerne for konstruktiv dialog mellem Danmark og Grønland.

¹ Aktuelt er et kommissorium, som beskriver rammerne for udredningen, ved at blive udarbejdet i fællesskab mellem Danmark og Grønland. Processen anføres af Uddannelses- og Forskningsministeriet i Danmark og Departementet for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke i Grønland.

Med disse ord ser Naalakkersuisut frem til en spændende og konstruktiv debat i salen.